

Pohjanmaan maakuntien sosiaalialan
osaamiskeskus

Johtoryhmän kokous 5/2019
Ledningsgruppmöte 5/2019

Esityslista
Föredragningslista

Aika: torstaina 5.12.2019 klo 9.00-11.00

Paikka: Härmän Kylpylä Kokoustila 18 Osoitteessa: Vaasantie 22, 62375 Ylihärmä

Kokoukseen on mahdollista osallistua myös skypellä Liity Skype-kokoukseen

Huom! Kokouksen jälkeen johtoryhmälle on varattu buffet -lounas kylpylän ravintolasta

Osallistujat:

Jäsen:

Erkki Penttinen, Vaasan kaupunki, puheenjohtaja
Tiia Krooks, Kaskisten kaupunki
Varpu Rajaniemi, Pohjanmaan liitto
Jussi Salminen, Soite, vpj.
~~Tarja Oikarinen-Nybacka, Soite~~
Aila-Leena Matthies, Klan yliop. Chydenius

Harri Lintala, Seinäjoen kaupunki

~~Maria-Liisa Nurmi, Kuusiokuntien sosiaali- ja
terveyskuntayhtymä~~

Taina Junttila, Seinäjoen Ammattikorkeakoulu

Anne Saarijärvi, SONet BOTNIA, esittelijä ja sihteeri

Kutsutut asiantuntijat:

Tuula Jäntti, Vaasan seudun yhdistykset ry

Sirpa Nevasaari, SILTA yhteisöklubi, Kosti ry

Matti Rekiaro, Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri, Perusterveydenhuollon ja terveyden edistämisen yksikkö Aksila

Riitta Vatanen, Seinäjoen järjestöalo

~~Päivi Berg, Vaasan sairaanhoitopiiri, perusterveydenhuollon yksikkö~~
sekä

mukana kokouksessa Tuula Mulju, Pohjanmaan kehittämissuunnittelija, kokouksen sihteeri

Varajäsen:

~~Jukka Kentala, Vaasan kaupunki~~

~~Carola Linden, Pietarsaaren kaupunki~~

~~Riku Niemistö, Vaasan kaupunki~~

~~Tanja Witick, Soite~~

~~Marja Paananen, Soite~~

~~Pirjo Forss-Pennanen, Centria~~

~~Ammattikorkeakoulu~~

~~Riitta Suojanen, Seinäjoen kaupunki~~

~~Piia Kujala, Kuntayhtymä Kaksineuvoinen~~

~~Päivi Rinne, Seinäjoen Ammattikorkeakoulu~~

Käsiteltävät asiat:

1§ Kokouksen avaus

2§ Kehitysohjohtajan valinta (tulee erillisenä dokumenttina liitteineen)

3§ SONet BOTNIA:n muut henkilöstöasiat

4§ SONet BOTNIA:n talouden tilannekatsaus, talousarvio vuodelle 2020 ja kuntarahoituksen tarve

5§ Ajankohtaista SONet BOTNIA:ssa ja osaamiskeskusten työssä valtakunnallisesti

6§ Tiedotettavat asiat

7§ Muut asiat

Pohjanmaan ajankohtaiskatsaus sekä

Region Västerbottenin benchmarkkaus, kehittämissuunnittelija Tuula Mulju

8§ Kokouksen päättäminen

Tervetuloa /välkommen!

1§ Kokouksen avaus

Päätösehdotus:

Todetaan läsnäolijat. Todetaan edellisen kokouksen muistio hyväksytyksi ja merkitään se tiedoksi. Hyväksytään asialista.

Päätös: Asialista hyväksyttiin.

2§ SONet BOTNIAn kehitysjohtajan valinta (erillinen dokumentti+ liitteet)

Päätösehdotus:

Johtoryhmä tekee esityksensä Seinäjoen Ammattikorkeakoulu Oy:lle kehittämisjohtajaksi valittavasta henkilöstä.

Keskustelu: Puheenjohtaja esitteli kehitysjohtajan tehtävää hakeneet. Haastatteluun kutsuttiin hakukriteerit täyttävistä hakijoista neljä. Valintaryhmä päätti lähettää hakijoista johtamistestaukseen Arto Rautajoen ja Katja Valkaman. Kokouksessa puheenjohtaja esitti yhteiskuntatieteiden tohtori Arto Rautajoen valitsemista tehtävään. Taina Junttila teki esityksen Katja Valkaman valitsemisesta kehitysjohtajaksi. Tätä esitystä ei kannatettu. Tarkempi yhteenveto hakijoista liitteenä.

Päätös: Johtoryhmä päätti esittää Arto Rautajoen valitsemista kehitysjohtajan virkaan.

3§ SONet BOTNIAn muut henkilöstöasiat (määräaikaisten palkkaaminen)

Vs. kehitysjohtaja on valmistellut vuoden 2020 budjettia tarvittavan määräaikaisen lisähenkilöstöresurssin osalta jo aiempaan 12.9.2019 kokoukseen. Taloustilanteemme ansiosta vuoden 2020 tulevaan budjettiin tehtiin jo tuolloin ko. päätöksellä alustava palkkavarauks, jolla on mahdollista turvata esimerkiksi sosiaalihuollon kantaan liittymisen tukemista sekä mahdollisesti myös toimistoavun palveluja vuoden 2020 puolella.

STM julkaisee 16.12.2019 tulevista kehittämisrahoista hakukuulutuksen sekä tarkennetun hakuoppaan useampaan haettavaan kehittämiskokonaisuuteen (ks. alla oleva taulukko), hakuajat paikantuvat aikavälille 16.12.2019-31.3.2020. Koska uusien avautuvien hankkeiden valmistelukausi ajoittuu alkuvuoteen, on ilmennyt tarvetta vahvistaa SONet BOTNIAn tiimiä pohjalaismaakunnissa tulevien valmistelujen turvaamiseksi määräaikaisilla sosiaalityöntekijätaustaisilla alaa tuntevilla lisähenkilöillä mahdollisesti tammi-maaliskuulle 2020.

Perusteluna on se, että SONet BOTNIALla tulee olemaan tärkeä rooli alkavassa tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskuksen kehittämisohjelman valmistelussa kaikissa kolmessa maakunnassamme. SONet BOTNIAn strategia ja toimintasuunnitelma on laadittu siten, että osaamiskeskus on aktiivinen toimija kehittämisohjelmaan liittyvissä hankevalmisteluissa. Myös valtakunnallisesti on linjattu, että sosiaalialan osaamiskeskusten osallistuminen valmisteluihin ja hankkeeseen on kirjattava myös hakemuksiin.

Henkilökuntaresurssi ei pysty antamaan valmistelussa tarvittavaa työaikaresurssia, ellei heidän työtehtäviään allokoitaisiin uudelleen. Työresurssin vapauttamiseksi on perusteltua rekrytoida joka kolmelle alueelle yhteinen lisäresurssi tai jokaiseen maakuntaan oma lisäresurssi, joista jälkimmäinen vaihtoehto turvanee parhaimman mahdollisen ja tasapuolisen tuen alueille.

SeAMK Oy:n taloussihteeri on vahvistanut sen, että SONet BOTNIAn budjettikertymä kestää hyvin jo tehdyt alustavat palkkavaraukset ja uudet tarvittavat määräaikaiset lisäresurssit huolimatta siitä, että valtionosuus leikkaantuisi jonkin verran vuodelle 2020. Rahoitusvara on olemassa joka tapauksessa taseessa.

Vs. kehitysjohtaja esittää, että johtoryhmä käy keskustelua määräaikaisen lisäresursoinnin tarpeesta ja toteutuksesta seuraavien toteutusvaihtoehtojen pohjalta.

Toteutusvaihtoehdot:

1. Rekrytoitavat suunnittelijat ovat SeAMKin henkilökuntaa, jolloin

- esimies on Seinäjoella ja kulut kulkevat SeAMK:n kirjanpidon kautta
- täytyy määritellä mm. työpiste ym. asiat työsopimusta tehtäessä sekä
- työterveyshuolto ja vuokrasopimukset sekä laitetuki

TAI

2. Seinäjoki, Vaasa ja Soite palkkaavat itse määräaikaisen työntekijän työntekijäkseen ja myyvät asiantuntijapalvelua SONet BOTNIALLE (SeAMK).

Normivahvuudessa olemassa varauksina SeAMKin budjetissa entiseen tapaan

- kehitysjohtaja
- kehittämissuunnittelija
- määräaikainen aluekoordinaattori ajalle 1.1.-30.6.2020 (joryn hyväksymä jo 12.9.2019) KANSAN jatko: Päivi Niirasen tehtävät pohjalaismaakuntiemme alueella kantaan liittymisen turvaamiseksi palkka suhteutettu kehittämissuunnittelijan palkkaan 4223€/kk + sotu 1 053€/kk eli yht. 6 kk 25338€ + lomaraha 3800€ + sivukulut 5728€ = **34866 €** (lomaraha sisältää 2020 ja 2021 lomarahan)
- määräaikainen osa-aikainen toimistosihteeri 50% ajalle 1.1.-30.6.2020 yht. 8302€ + sivukulut 1 633€ (sisältää lomarahan) = **9 935€**

Esitys uudeksi resurssiksi 1 suunnittelija/maakunta

Palkataan määräaikaiset kehittämissuunnittelijat Etelä-Pohjanmaalle, Pohjanmaalle ja Keski-Pohjanmaalle 1-3 kk:n asiantuntijatehtäviin suunnittelutyön tueksi ja painopisteiden mukaisissa osaamiskeskuksen lakisääteisissä perustehtävissä avustamaan (kokonaispalkka laskettu sosiaalityöntekijän ja kehittämissuunnittelijan palkkaukseen suhteuttaen 3860€/kk + sotut 790€/kk).

Vaihtoehtoiset kestot:

kaksi kuukautta / alue: yhteensä 23 160€ + sotut 4 553€ = **27 713€**

tai kolme kuukautta / alue: yhteensä 34 740€ + sotut 6830€ = **41 570 €**

Vaikka lisäresursointi toteutetaan samalla volyymilla kussakin pohjalaismaakunnassa, alueen tarve ratkaisee ajankohdan ja rekrytoinnit toteutetaan suunnitelmien mukaisessa aikataulussa.

Johtoryhmää pyydetään huomioimaan, että ainakin Etelä-Pohjanmaalla lisäresurssin tarve on jo olemassa heti ajalle 1.1.-28.2.2020 (2 kk) tai vaihtoehtoisesti 1.1.-31.3.2020 (3 kk) ja vs. kehittämissuunnittelija Auli Romppainen on ilmoittanut olevansa kiinnostunut jatkamaan määräaikaisena kehittämissuunnittelijana nykyisen sijaisuutensa päätyttyä 31.12.2019 jälkeen mikäli johtoryhmä päätyy lisäresursointiin esitetyllä tavalla.

Päätösehdotus: Johtoryhmä käy keskustelua ja merkitään päätös tiedoksi tarvittavien toimenpiteiden käynnistämiseksi.

Päätös: Johtoryhmä määritteli asiantuntijatehtäviin palkattavien maakunnallisten työntekijöiden palkkaamiseen käytettäväksi resurssiksi yhteensä enintään 39750e. Ajankohta voi vaihdella maakunnittain. Palkkauksen perusteet em. esityksissä tarkistetaan. Palkattavien henkilöiden tehtävät käydään lävitse maakunnallisissa ohjausryhmissä.

Valtionavustusten peruslinjaukset STM info 19.11.2019

	Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelma (STM:n mom. 33.60.39)	Muut kehittämishankkeet (STM:n mom. 33.60.39)	Rakennemuutostuksen valmistelua tukevat hankkeet (VM:n mom. 28.70.05)
Akuelille jaettava määräraha	70 m€ vuodessa (2020), vuosille 2020-2022, rahoitus kaikille akuelille suhteellisesti.	n. 20-25 m€ (2020)	Yhteensä noin 100-120 m€, vuosille 2020-2021
Hakuaika	16.12.2019 - 28.2.2020	n. 15.2-31.3.2020	n. 15.1.-15.3.2020
Akueelliset toimijat	Akueelliset kuntien tai kuntayhtymien hankkeet (pääsääntöisesti väh. 80% maakunnan väestöpohjasta)	Kunta tai kuntayhtymä, myös yksittäiset kunnat ja järjestöt	Akueelliset kuntien tai kuntayhtymien hankkeet (pääsääntöisesti väh. 80% maakunnan väestöpohjasta)
Haun (ensisijainen) fokus	Peruspalveluiden (tuotannon) toiminnallinen kehittäminen	Muiden palveluiden (tuotannon) toiminnallinen kehittäminen	Toimenpiteet, jotka tukevat järjestämisvastuun siirtymistä maakunnille (ml. tietotekniset ratkaisut)
Valtion rahoitusosuus	100%	80%	80%
Koordinaatio	Tulevaisuuden sote-keskus koordinaatioryhmä (STM, THL)	STM:n linjaorganisaatiot	Akueelliset valmistelut asetettava erillisjaoito
Hankehallinta	STM ja THL (sisällöllinen)	STM	STM ja THL

4§ SONet BOTNIAn talouden tilannekatsaus, talousarvio vuodelle 2020 ja kuntarahoituksen tarve

Ajankohtaistarkastus SONet BOTNIAn talouteen ja ajankohtaiseen toimintaan. Esitellään talouden toteuma (tilanne 31.10.2019), budjettiluonnos 2020 vuodelle sekä arvio kuntarahoituksen tarpeesta. Viimeisimpien tietojen mukaan sosiaalialan osaamiskeskusten valtionavustusta on esitetty laskettavaksi nykyisestä 2 950 000 € (-200 000) eli vuodelle 2020 olisi tulossa kaikkiaan 2 750 000€. SONet BOTNIAssa tämä merkitsisi enää n. 16 000€ leikkausta toimintaan. Osaamiskeskusjohto jatkaa kuitenkin vaikuttamistoimia ja on esittänyt vetoomuksen, että leikkauksesta luovuttaisiin ja lovi saatisiin paikattua ns. joululahjarahoista vähintään nykyiselle tasolle, jopa hieman sen yli 3 000 000 euroon. (ks. liitetiedosto Osaamiskeskusjohtajan vetoomus)

SONet BOTNIAn budjetti vuodelle 2020 on laadittu entisen tapaan yhdessä taloussihteerin kanssa osaksi SeAMKin TKI-budjettia. Kokonaisuuden tasolla liikevoitto (tappio) on 0 euroa. (ks. liite 1) Kunnat lähtivät kiitettävästi mukaan SONet BOTNIAn kuntarahoitukseen myös vuonna 2019 muutamia Pohjanmaan kuntia lukuun ottamatta. Edellisissä kokouksissa on todettu, että kuntarahoituksen tarve määritellään uudelleen 2020 osalta nyt loppuvuoden aikana. Talouden kehityksen tarkastelu on nyt osoittanut valtionosuusleikkauksesta sekä mahdollisista määräaikaista henkilöstön lisäresursoinnista huolimatta tilanteen tällä hetkellä kertymään turvin niin suotuisaksi, että kuntarahan keräämiselle perussopimusosapuolia lukuun ottamatta ei ole vuoden 2020 osalta tarvetta ja perusteluja. Taloussihteerin yleisarviona voitaneen tässä vaiheessa todeta, että taseeseen voidaan siirtää loppuvuodesta kuntarahaennakkona arviolta reilut 130 000 €.

Vuosittaiselle budjettisuunnittelulle asettaa haasteensa se, että valtionosuus vahvistetaan aina vasta sen jälkeen, kun seuraavan vuoden toimintasuunnitelma ja budjetointi on jo tehty ja kuntarahoituksen tarve joudutaan arvioimaan siten vasta jälkepäin. Tästä johtuen kerättävällä kuntarahoituksella on pyrittävä varautumaan noin 20% leikkaukseen valtionosuuden suhteen.

Vs. kehitysjohtaja esittää johtoryhmälle harkittavaksi, että vuoden 2020 osalta säilytetään perussopimusosapuolten (Seinäjoen, Soite ja Vaasa) nykyisen suuruinen painotettu kuntarahoitus, jolloin se olisi edelleen yhteensä 80 000€. (ks. liite 2.) Samalla esitetään pohdittavaksi, että vuoden 2020 osalta kuntarahaa ei poikkeuksellisesti kerätä lainkaan muilta kunnilta, vaan pidetään tässä välihuusi. Jatkossa on kuitenkin tarpeen vaatiessa mahdollista palata kuntarahan keruuseen.

Johtoryhmän tämän esityksen mukaiseen ratkaisuun päätyessä ehdotetaan, että sopimukset lähetetään perussopimusosapuolille vuodenvaihteen tienoilla ja laskutus hoidetaan entiseen tapaan yhdessä erässä elokuun 2020 loppuun mennessä.

Nykyisen käytännön jatkuessa tulevasta vuoden 2020 valtionosuudesta Vaasalle ja Soitelle korvataan edelleen valtionosuudesta sama summa kuin vuonna 2019 (60 000€/organisaatio) ja lisäksi Vaasalle korvataan 20 000€ pohjoismaisesta erityistehtävästä.

Päätösehdotus: Merkitään tiedoksi talouden toteumatiedot

Päätös: Merkittiin talouden toteumatiedot tiedoksi. Hyväksyttiin talousarvio ja kuntien rahoitusosuus. Vuonna 2020 kunnilta ei pyydetä lisärahoitusta. Todettiin, että SONet BOTNIAn taloustilanne on aiempiin vuosiin verrattuna hyvä. Hyväksytään talousarvio ja kuntarahoitus vuodelle 2020.

5§ Ajankohtaista SONet BOTNIAssa ja osaamiskeskuksissa valtakunnallisesti sekä maakunnissamme

Esitellään tulevaisuuden sotekeskusten kehittämisen -ja muiden sosiaalihuoltoon ja sosiaalityöhön fokusoituvien tulevien kehittämishankkeiden tällä hetkellä tiedossa olevaa tilannetta. Pohditaan yhdessä suunnitelmallista askellusta sosiaalihuollon kokonaisuuden edistämiseksi näissä pohjalaismaakuntien alueella. Edellisessä kokouksessaan johtoryhmä jo pohti ja linjasi suunnittelijoiden roolia tulevissa valmisteluissa. Myös johtoryhmän jäsenet tuovat tiiviit maakunnittaiset katsaukset ajankohtaisiin alueellisiin kehittämissuunnitelmiin (mm. suunnitteilla olevat hyvinvointikuntayhtymät ja vastaavat), joilla vaikutusta myös osaamiskeskustoimintaan.

Päätösehdotus: Merkitään tiedoksi.

Keskustelu: Keski-Pohjanmaalla sote-keskuksen valmistelu on perusterveydenhuollon yksiköllä ja sosiaalialan osaamiskeskuksella. Vastuuvalmistelijoina Iiris Jurvansuu ja todennäköisesti Tuija Tuorila. Etelä-Pohjanmaalla hanketta hallinnoi Seinäjoen kaupunki ja valmistelijana ovat perusterveydenhuollon yksikkö ja sosiaalihuollon osalta nimettynä Järvipohjanmaan peruspalvelujohtaja Tanja Penninkangas. Pohjanmaalla valmistelu on perusterveydenhuollon yksikössä ja siellä koordinoijana Pia Vähäkangas. FSKC ja SONet BOTNIA keskustelevat roolistaan valmisteluissa ja sisällön toteuttamisesta ensi viikolla.

Päätös:

Sosiaalialan osaamiskeskuksen suunnittelijoiden rooli valmisteluissa on kuvattu edellisessä kokouksessa ja löytyy liitteenä olevasta PP-esityksestä. Merkitään nykytilanne tiedoksi.

6§ Tiedotettavat asiat

- STM:n aluekierrokset toteutettu marraskuun aikana, SONet BOTNIAn tiimin jäsenet olleet mukana toteutuksissa Oulussa ja Tampereella. Tämän lisäksi Vaasassa on järjestetty oma tilaisuus ja työpaja Turusta striimatun seminaarin pohjalta.
- Osaamiskeskusjohtajat ovat tavanneet 19.11.2019 kokouksessaan ministeri Krista Kiurun: yhteistapaamiset sosiaalihuollon ja -työn edistämiseksi sotekeskusohjelman kokonaisuudessa jatkuvat helmikuulla.
- Pohjoismainen erityistehtävä: Osaamiskeskusverkoston yhteinen opintomatka Tanskaan toteutetaan 3.12.-5.12.2019. Asiasta on tiedotettu myös johtoryhmälle ja Pohjalaismaakuntien alueelta opintomatkalle osallistuvat kehittämissuunnittelija Marjo Hannu-Jama, Vaasa, kehittämissuunnittelija Iiris Jurvansuu, Soite ja vs. kehitysjohtaja Anne Saarijärvi. Marjo Hannu-Jama on koornut tiedotteen matkaevääksi osallistujille ja myöhemmin opintomatkasta laaditaan matkakertomus.
- Loppuvuoden -ja alkuvuoden aikatauluista: vuoden 2019 yhteinen- ja alueelliset toimintakertomukset toimitetaan kehitysjohtajalle 15.1.2020 mennessä, tarkennetut toimintasuunnitelmat puolestaan tämänhetkisen suunnitelman mukaan helmikuun 2020 loppuun mennessä, jotka johtoryhmä vahvistaa tämän jälkeen.
- Tiedoksi myös muista hankkeista:

- 4milj. euroa keväällä haettavana sosiaalihuollon valtion tutkimusrahoitusta ensimmäistä kertaa
- Ensi vuoden puolella on tulossa hakuun kaksi muuta hankerahoitusta
- Tiedoksi sosiaaliasiainministeriöstä varhaiskasvatukseen liittyen: Huomioiden laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta §24, sosiaaliasiainministeriö neuvoa myös varhaiskasvatuksen osalta tämän lain soveltamisalaan liittyvissä asioissa.

Päätösehdotus: Merkitään tiedoksi.

Päätös: Päätettiin esityksen mukaisesti.

Tulevia tilaisuuksia

SONet BOTNIA:n työpajat:

- **Osallisuus ja kohtaaminen vaikuttavuuden edellytyksenä.** Seinäjoki 12.9.2019 (ks. materiaalit alla olevan linkin kautta)
- **Vaikuttavuus sosiaalityön käytännöissä. Vaasa 13.11.2019**
http://www.sonetbotnia.fi/tiedostopankki/947/Vaikuttavuus_sosiaalityon_kaytannoissa_13.11.19.pdf (peruutettu)
- **Sosiaalihuollon ja sosiaalityön tulevaisuutta visioimassa- digiä ja muuta tukea sosiaalihuollon toimeenpanoon -seminaari** Seinäjoki 9.12.2019
http://www.sonetbotnia.fi/ajankohtaista/Sosiaalihuollon_tyon_tulevaisuutta_visioimassa_digia_ja_muuta_tukea_sosiaalihuollon_toimeenpanoon_9.12.2019_206.html
- Tiimin vaikuttavan viestinnän koulutus siirtyy alkuvuoteen 2020, kouluttajana viestinnän asiantuntija Tuomas Rauhala SeAMKista

Muutoksia johtoryhmän kokoonpanossa

-Antti Perkkalaisen jäätyä eläkkeelle kuntayhtymä Kaksineuvoisesta, Maria-Liisa Nurmen varajäsenenä johtoryhmässä jatkaa kuntayhtymän johtaja Piia Kujala.

-Asiantuntijajäsenenä Pia Wikin tilalla jatkaa Päivi Berg Vaasan sairaanhoitopiirin perusterveydenhuollon yksiköstä.

Päätösehdotus: Merkitään tiedoksi.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

7§ Muut asiat

- Kehittämissuunnittelija Tuula Muljun Pohjanmaan tilannekatsaus sekä Region Västerbottenin benchmarkkaus.
- Johtoryhmä kutsutaan mukaan, jos benchmarkkaus Region Västerbottenin kanssa saa jatkoa - Pohjanmaalla.
- Seinäjoen ammattikorkeakoulun edustaja Taina Junttila ilmoitti jättävänsä johtoryhmän paikan siirtyessään muihin tehtäviin vuonna 2020. Hänen sijalleen varsinaiseksi jäseneksi johtoryhmään tulee nykyinen varajäsen Päivi Rinne.

Päätösehdotus: Merkitään tiedoksi.

Päätös: Merkitään tiedoksi

8§ Kokouksen päättäminen ja seuraava kokous

Alustavasti seuraava vuoden viimeinen johtoryhmän kokous on sovittu pidettäväksi Kokkolassa 16.12.2019. Johtoryhmä pohtii, onko kokoukselle tarvetta. Sovitaan kevätkauden 2020 kokousajankohdat.

Päätös: Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.05

Vaasassa 10.12.2019

Erkki Penttinen
johtoryhmän puheenjohtaja

Tuula Mulju
kokouksen sihteeri

LIITTEET

Liite 1. SONet BOTNIAN TALOUSARVIO VUODELLE 2020

Yksikkötasoinen budjetti Ulkoinen/Sisäinen	Toteutumavertailu		EUR	
	01.01.2020 - 31.12.2020			
	Budj 2020	Toteutuma 2020 01-12	Jäljellä summa	Käyttö- €
441500 Sonet botnia valtioneosutus				
3317 Muut tuet ja avustukset	200 000		200 000,00	
3331 Kuntaraha	175 400		175 400,00	
4451 Käännöspalvelut	-700		-700,00	
4799 Yksiköiden välinen osto	-10 000		-10 000,00	
4446 Ostopalvelut ja muut ulkop. p	-143 500		-143 500,00	
4002 Vakinaisten palkat	-121 200		-121 200,00	
4003 Määräaikaisten palkat	-42 900		-42 900,00	
4101 Eläkevakautusmaksut	-27 000		-27 000,00	
4180 Muut henkilösivukulut	-5 200		-5 200,00	
4433 Työkykyä ylläpitävä toiminta	-700		-700,00	
4441 Hlöstön koulutuspalv ja muut	-600		-600,00	
4800 Toimitilojen vuokrat	-13 000		-13 000,00	
4802 Muut tilavuokrat	-500		-500,00	
4361 ATK-palvelujen ostot	-1 500		-1 500,00	
4362 Puhelin- ja telepalvelut	-600		-600,00	
4410 Majoitus- ja ravitsemispalvel	-1 800		-1 800,00	
4420 Matkustus- ja kuljetuspalvelu	-2 700		-2 700,00	
4421 Päivärahat	-1 000		-1 000,00	
4422 Kilometrikorvaukset	-500		-500,00	
4469 Kokous- ja neuvottelutarjoilu	-2 000		-2 000,00	
yhteensä	0	0		

Liite 2. Perussopimusosapuolten kuntarahaosuudet 2020 SONet BOTNIAn talousarviossa

Kuntarahoitus SONet BOTNIA	Väkiluku 31.12.2018		80000,00
		%	
Seinäjoen	63288	30,75	24603,42
Vaasa	67552	32,83	26261,07
Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveyspalvelukuntayhtymä (ml. Kruunupyy)	74946	36,42	29135,51
	205786	100,0	80000,00

Liite 3. Osaamiskeskusjohtajien lausunto asetukseen (Tulevaisuuden sote-keskuksista)

1. Valtionavustuksen myöntämisen edellytykset ja avustuksen hakeminen

1a) Ovatko luonnoksen mukaiset avustuksen myöntämisen edellytykset selkeät ja perustellut (asetusluonnoksen 1-3 §)?

Valtioneuvoston asetus sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämishankkeiden valtionavustuksista 2020-2023 edellytykset ovat selkeät ja perustellut. Varsinkin Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman avustusperiaatteet avautuvat hyvin sekä asetuksen, että esittelymuistion kirjauksissa. Asetuksen 1 §:n 1 momentin 2 kohdan muiden ja merkittävien hankkeiden soisi saavan jo asetusvaiheessa enemmän sisällöllistä suuntaviivaa. Tämä voisi tuoda tehokkuutta ja motivaatiota hakuprosessiin.

Sosiaalialan osaamiskeskukset näkevät tässä yhteydessä merkittävän mahdollisuuden profiloida sosiaalialan- ja työn kehittämistä kansallisesti yhtenäisesti vahvan yleislain, sosiaalihuoltolain (1301/2014) mukaan. Osaamiskeskusten yksimielinen ehdotus on, että erityistä painoarvoa kohdennetaan tässä kehittämisohjelmassa sosiaalihuoltolain mukaiseen omatyöntekijänä toimimisen (42 §), rakenteellisen sosiaalityön (7 §) sekä yhteisösosiaalityön (15 ja 16 §) kehittämiseen. Näissä asioissa ajankohtainen sosiaalihuollon kehittämistarve on tunnistettu koko maan laajuisena.

Tämän lisäksi soisi asetuksen 1 §:n 1 momentin 2 kohdan hakijakunnan voivan oleva laajempi eikä pelkästään koskisi kuntia ja kuntayhtymiä. Hakijalla on osatoteuttajia suurempi rooli, ja tässä yhteydessä lakisääteiset sosiaali- ja terveydenhuollon hallinnonalan toimijat, kuten perusterveydenhuollon yksiköt (Terveydenhuoltolaki 1326/2010, § 35) ja alueelliset sosiaalialan osaamiskeskukset (Laki sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta 1230/2001) tulisi mainita sekä hakijoiksi oikeutettuina hallinnoijatahoina, että muutoin asetuksessa ja asetusta koskevassa viestinnässä STM:n ja THL:n rinnalla hankehakemusten valmistelua tukevana tahoina. On syytä huomata, ettei kaikissa maamme maakunnissa ole perustettuna maakunnan laajuista sote-kuntayhtymää koko maakuntaa kattavan hankevalmistelun tueksi, ja että useissa maamme kunnissa, kuntayhtymissä ja maakunnissa on konkreettista tarvetta sekä hankehakijan työpanokselle, että maakunnan laajuiselle koordinoivalle toimijalle esimerkiksi hankkeisiin palkattavan henkilöstön tulevana työnantajatahoina.

Tämä laajennus avaisi lakisääteisille, yhtä kuntaa/kuntayhtymää laajemmille perusterveydenhuollon yksiköille ja sosiaalialan osaamiskeskuksille konkreettisen mandaatin osallistua ohjelman täysipainoiseen läpiviemiseen. Samalla vahvistettaisiin myös ylimaakunnallisten sekä valtakunnallisten kehittämiskokonaisuuksien organisoitumista kehittämisohjelmassa tarkoituksenmukaisella tavalla. Nyt asetuksessa ja perusteluteksteissä ei esiinny useampien maakuntien yhteistä toimintaa tukevaa sanoitusta juurikaan, vaikka lieenee tarkoitus, että maakuntien yhteisiä, yhteistyöalueiden laajuisia (YTA) ja kansallisia tehtäväkokonaisuuksia ohjelmassa eri tavoin myös toimeenpannaan.

Esittelymuistiossa mainitaan maakunnittaiset kehittämis- ja kokeiluhankkeet sekä toiminnan käynnistämishankkeet, mutta olisi tärkeä laajentaa näkökulmaa vielä maakuntien yhteisiin hankkeisiin. Joissakin kehittämiskohteissa olisi tarkoituksenmukaista, että useampi kuin yksi maakunta tekee yhteistyötä, ja joiltakin osin kehittämiskohteet voivat olla kansallisia, koko maan kattavia ja myös kielelliset näkökulmat huomioivia.

Kun korostetaan sitä, että ihmisten tulee saada palvelunsa sujuvasti ja apua yksilöllisiin tarpeisiin, on syytä varmistaa asiakas- ja potilaskohtaisten tietojen saatavuus esimerkiksi tukemalla kuntia ja kuntayhtymiä kansallisten Kanta-palvelujen käyttöönotossa. Sosiaalihuollon osalta runsas kolmasosa Suomen kunnista on vielä Kanta-palvelujen käyttöönottojen ulkopuolella. Yhtenäiseen dokumentointiin ohjaava sosiaalihuollon asiakasasiakirjojen kirjaamisvalmennus Kansa-koulu –hanketyönä (hanke päättyy vuoden 2019 lopussa) on niin ikään tavoittanut vasta noin neljäsosan maan sosiaalihuollon henkilöstöstä (julkiset ja yksityiset työnantajatahot). Kanta-palvelujen tukitoimet sosiaalihuollon osalta ovat osa sosiaalialan osaamiskeskusten nykyistä erityisasiantuntemusta, mutta kehittämistyön vieminen kuntakentälle edellyttää erillisresursointia osaamiskeskuksille.

1b) Onko luonnoksessa esitetty avustuksen myöntämisen edellytyksiä ja hakemista koskeva sääntely muutoin toimivaa?

Valtionavustuksen myöntämisen yleisiä edellytyksiä avaava esittelymuistion teksti kuvaa konkreettisesti pitkälti terveydenhuollon kehittämistarpeita. Sosiaalihuollon osalta erityistä painoarvoa tulisi kohdentaa tässä kehittämisohjelmassa sosiaalihuoltolain mukaiseen omatyöntekijänä toimimisen (42 §), rakenteellisen sosiaalityön (7 §) sekä yhteisösosiaalityön (15 ja 16 §) kehittämiseen. Näissä asioissa ajankohtainen sosiaalihuollon kehittämistarve on tunnistettu koko maan laajuisena.

Esittelymuistion maininta siitä, että "Tarkoituksena ei olisi rahoittaa esimerkiksi sosiaali- ja terveydenhuollon tutkimusta" saattaa tulla tulkituksi turhan jyrkästi ja jättää yhteisten hankehakemusten ulkopuolelle perustoiminnan kehittämiseksi käytännössä tarpeelliset ja perustellut kehittäjä- tai tutkijasosiaalityöntekijän vakanssiehdotukset.

Pykälää 3 koskevassa esittelymuistion tekstissä kuvataan maakuntaneuvotteluiden mallia ja mainitaan keskusteluiden perusteeksi Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen tuottamat aluekohtaiset asiantuntija-arviot. On syytä varmistaa lakisääteisille alueen sote-kehittäjätahoille, perusterveydenhuollon yksiköille ja sosiaalialan osaamiskeskuksille, kyseisten THLn asiantuntija-arvioiden kommentointimahdollisuus (aineistojen systemaattinen ennakkojakelu) sekä tarjota em. tahoille alueen sote-asiantuntijatahoina osallistumisoikeus maakuntaneuvotteluihin.

2. Valtionavustuksen enimmäismäärää koskeva sääntely

2a) Onko asetusluonnoksen 4 §:n mukainen avustuksen enimmäismääriä koskeva sääntely selkeää ja perusteltua?

Valtioneuvoston asetus sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämishankkeiden valtionavustuksista vuosina 2020-2023 esittelymuistioissa perustellaan hyvin täysmääräisen valtionavustuksen logiikkaa. Pyrkimyksen on saada mahdollisimman moni toimija hankkeen toteutukseen sidottua.

Voidaan tosin olettaa esim kiristyneestä yleisestä taloustilanteesta ja monesta erilaisesta avautuvasta hankehausta johtuen, että sama logiikka pätee myös kohdassa muut avustettavat hankkeet. Omavastuuosuuksien kokoaminen on yleensä työläs ja aikaa vievä prosessi. Eteenkin tässä ajassa ja tilanteessa on mahdollista, että tämä hankekokonaisuus saa eriarvoiset toteutuksen lähtökohdat. Jos 20 omavastuuosuus kuitenkin toteutuu pitäisi varmistaa sen suorittaminen työpanoksen siirtona.

Monissa kunnissa ja kuntayhtymissä on meneillään YT-neuvottelut, joista johtuen kyseisillä kunnilla on riski jäädä syrjään sellaisista hankkeista, joissa edellytetään omarahoitusosuutta. Koko maan mukaan saamista puoltaa enemmän täysimääräisen avustuksen käyttäminen priorisoidussa avustuskohdeissa kuin osin omarahoitteiset hanketyön avustukset. Sosiaalialan osaamiskeskuksia perustettiin siinä vaiheessa, kun ankara taloudellinen lama näkyi kunnissa ja kuntayhtymissä kehittämistoiminnasta luopumisena. Nyt on samanlaisia 'uhanmerkkejä' ilmassa sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalvelujen kehittämisen rahoittamisinnokkuudessa, kun sote-järjestämisvastuun uudistaminen antaa ainakin jonkin aikaa vielä odottaa säädöksiä.

Muutosehdotus:

4 § Valtionavustuksen määrä

Valtionavustus 1 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdan mukaiselle maakunnan hankekokonaisuudelle ja muille avustettaville hankkeille avustusta myönnetään täysimääräisenä hankkeen valtionavustukseen oikeuttaviin kustannuksiin.

2b) Onko 4§:n 2 momentin mukaiset maakuntien hankekokonaisuuksien enimmäismäärät määritelty onnistuneesti? Onko sääntely muutoin toimivaa?

Maakuntien rahoituksesta 75 % määräytyy maakunnan asukasluvun perusteella. Voi kysyä, onko tämä sosiaali- ja terveyskeskusten kehittämiseen tarkoitettu avustuksessa riittävä jakoperuste. Esimerkiksi Itä-Suomen maakunnat ovat kärjessä monissa hyvinvoinnin puutteita ja elämässä selviytymisen vakavia vaikeuksia kuvaavissa tilastoissa (Ks. esim. <https://www.isonet.fi/-/uusi-iso-raportti-tyoikaisten-hyvinvoinnissa-alueella-vakavia-puutteita?>), ja Kuopion aluutilaisuudessa (Tulevaisuuden sote-keskus -

ohjelma, 24.10.2019, STM&THL&OSKEt) nostettiin esille erityisen rahoitusperusteen vaade. Tilastollisesti arvioituna haasteelliset alueet voisivat saada perusteltua rahoituslisää avustuksen jakoperusteita kehittämällä.

3. Muut kommentit

3a) Onko asetusluonnoksen sääntelyssä muutoin kommentoitavaa?

Pykälässä 5 otetaan kantaa valtionavustuksen hakemiseen. Hakijalla on osatoteuttajia suurempi rooli, ja lakisääteiset sosiaali- ja terveydenhuollon hallinnonalan toimijat, kuten perusterveydenhuollon yksiköt (Terveystieteiden tutkimuskeskus 1326/2010, § 35) ja alueelliset sosiaalialan osaamiskeskukset (Laki sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta 1230/2001) tulisi mainita sekä hakijoiksi oikeutettuina hallinnoijatahoina, että muutoin asetuksessa ja asetusta koskevassa viestinnässä STM:n ja THL:n rinnalla hankehakemusten valmistelua tukevana tahoina. On syytä huomata, ettei kaikissa maamme maakunnissa ole perustettuna maakunnan laajuista sote-kuntayhtymää koko maankuntaa kattavan hankevalmistelun tueksi, ja että useissa maamme kunnissa, kuntayhtymissä ja maakunnissa on konkreettista tarvetta sekä hankehakijan työpanokselle että maakunnan laajuiselle toimijalle esimerkiksi hankkeisiin palkattavan henkilöstön tulevana työnantajatahoina.

Tämä laajennus avaisi lakisääteisille, yhtä kuntaa/kuntayhtymää laajemmille perusterveydenhuollon yksiköille ja sosiaalialan osaamiskeskuksille konkreettisen mandaatin osallistua ohjelman täysipainoiseen läpiviemiseen. Samalla vahvistettaisiin myös ylimaakunnallisten sekä valtakunnallisten kehittämiskokonaisuuksien organisoitumista kehittämisohjelmassa tarkoituksenmukaisella tavalla. Myös kielelliset oikeudet ja kehittämistarpeet sekä kehittämisresurssien allokointi olisi mahdollista huomioida ja varmistaa tehokkaammin, jos organisoituminen olisi ylimaakunnallinen. Nyt asetuksessa ja perusteluteksteissä ei esiinny useampien maakuntien yhteistä toimintaa tukevaa sanoitusta juurikaan, vaikka lienee tarkoitus, että maakuntien yhteisiä, yhteistyöalueiden laajuisia (YTA) ja kansallisia tehtäväkokonaisuuksia ohjelmassa eri tavoin myös toimeenpannaan.

3b) Mitä muita mahdollisia seikkoja asetuksen jatkovalmistelussa tulisi ottaa huomioon?

Tässä esitetyt asetuksen täydennys- ja muutostoiveet on syytä ottaa soveltuvin osin tarkennuksiksi myös hankeoppaaseen.

Sosiaalialan osaamiskeskusjohtajat 5.11.2019

Liite 4. SONet BOTNIA - meneillään ja suunnitteilla oleva tekeminen aihiona tulevaan toimintasuunnitelmaan (päivitetty 10/2019)

1. Sosiaalihuollon käytännönläheisessä kehittämisessä osaamisen tukeminen

- Vaikuttavuus -työpajakokonaisuus on meneillään Pohjalaismaakuntien alueella 2019, Sosiaalisen raportoinnin vastaava kokonaisuus suunnittelussa (myöhemmin toimintatapa sis. integraationäkökulman edistämisen sosiaalihuollon sisällä ja sote-palveluissa)
- PRO SOS-hankkeen tulosten juurruttamisen tukeminen, SyTy-työn sekä muun lape -jatkotyöskentelyn tarvittava tukeminen sekä gerontologisen sosiaalityön tukeminen alueen tarpeista maakuntakohtaisesti edeten
- Jatkamme kehittämisarvioiden tekemistä ja tukemista ja osallistumme aktiivisesti koordinoimiemme verkostojen työskentelyn tukemiseen ja fasilitointiin (sopimuksellinen yhteistyö) – pohdinnassa mm. EVA, LAVA -tukeminen

2. Sosiaalihuollon tiedonhallinnan kehittäminen

- Kantaan liittymisen tukeminen, Kansa koulu -hanke ja ko. toiminnan jatkamisen turvaaminen alueella

3. Kuntien sosiaalialan alueellisen - ja tutkimuspohjaisen tietotuotannon vahvistaminen ja tukeminen sekä tutkimusperusteisen toiminnan tukeminen

- TKIO –rakenteiden ja -suunnitelmien valmisteluun osallistuminen (sisältö, verkostot, rakenne) ml. OT -toiminnan suunnitteluun osallistuminen

4. Systemaattinen sosiaalialan tiedonhallinnan ja tietojohdamisen kehittäminen sekä sosiaalipalvelujen digitalisointiosaamisen kehittäminen

- Tulossa toteutukseen ja suunnitteluun jo 2019 aikana mm. eSOTE ja sosiaalihuollon digi -tilaisuuksia, myöhemmin mahdollisesti hankkeistusta (*Sosiaalityön ja sosiaalihuollon digi -seminaari 9.12.2019*)
- Tietojohdamisen tukemiseksi kaavailuissa toteutukseen jo mm. useita kertoja toteutettu Pohjalaismaakuntien hyvinvointibarometri -tutkimus 2020, *suunnittelaan vuoden 2020 aikana, mutta varsinainen toteutus 2021.*

5. Pohjoismainen erityistehtävä

- Osaamiskeskusverkoston yhteinen opintomatka Tanskaan 3.-5.12. 2019, matkakertomus sekä ajankohtaiset uutiskirjeet
- Pohjanmaalta toteutettu Ruotsiin opintomatka (benchmarkkausta TKI -teemoihin)